

Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst

Het kennisinstituut is een instelling die ondersteunende activiteiten verricht op het terrein van amateurkunst en cultuureducatie, waaronder onderzoek en monitoring, informatievoorziening en professionalisering van de educatiefunctie in de culturele sector.

De instelling is een fusie tussen Cultuurnetwerk en Kunstfactor. Het kennisinstituut wil de kwaliteit van cultuureducatie en amateurkunst versterken vanuit de overtuiging dat deelname aan kunst en cultuur in de hele levensloop bijdraagt aan het welzijn van mensen en de leefbaarheid van de samenleving. Het wil dit doen in samenwerking met instellingen uit de cultuur, de wetenschap, het onderwijs, het maatschappelijk middenveld en met overheden, door bestaande en nieuwe kennis te verzamelen, toepasbaar te maken, uit te wisselen en waar mogelijk te verbinden met internationale kennis.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst subsidie toe te kennen van € 4.760.000, onder voorwaarde dat er een nieuw plan wordt ingediend waarin de instelling aandacht besteedt aan onderstaande elementen.

De raad vindt het van groot belang dat er een nieuw kennisinstituut komt. Juist nu zijn er veel kansrijke ontwikkelingen in de sector en een krachtig kennisinstituut is hierbij onontbeerlijk. Daarbij krijgt het kennisinstituut een belangrijke rol bij de educatieve functies van alle instellingen in de basisinfrastructuur. De raad had daarom een toekomstgericht plan verwacht. Dit plan is echter vooral een opsomming van bestaande activiteiten, waardoor de kans op versnippering en gebrek aan samenhang groot is. Het bestuur noch de beschreven visie appelleren aan een leidende rol in het culturele en onderwijsveld.

De raad adviseert dan ook aan de toekenning van subsidie de voorwaarde te verbinden dat de instelling een nieuw plan opstelt, waarin visie en ambitie helder zijn beschreven en de positionering van een geheel nieuw instituut duidelijk wordt in de context van nieuwe ontwikkelingen. De raad benadrukt dat nieuw leiderschap in een geheel nieuw instituut van groot belang is. In het plan moet ook duidelijk worden hoe de kennis van het instituut wordt vertaald naar de instellingen in de basisinfrastructuur en de vraag van deze instellingen wordt vertaald naar het kennisinstituut.

Daarnaast moet helder worden beschreven wat de aanvullende rol is van het kennisinstituut op het Fonds voor de Podiumkunsten en Cultuurparticipatie.

€ **4.760.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **4.760.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.41 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

Het activiteitenplan is volgens de raad vooral een startpunt. De analyses van de sectoren amateurkunst en cultuureducatie zijn voldoende. Er worden veel activiteiten genoemd en de uitgangspunten zijn goed, maar de raad mist de uitwerking. Het plan is voornamelijk een fusiedocument en geeft geen visie op de sector noch een blik op de toekomst. Dit vindt de raad een gemiste kans; de raad verwacht een heldere blik op het veld en een hoog ambitieniveau. Evaluatie van de activiteiten maar ook van de organisatie zelf ontbreken in het plan. Daarnaast komt het plan erg reactief over, terwijl een instelling als deze juist agendabepalend moet zijn.

Publieksbereik

De instelling is van plan veel activiteiten te organiseren. De raad mist echter een inhoudelijke lijn in de activiteiten. De activiteiten staan op zichzelf; het wordt niet duidelijk hoe ze zich tot elkaar verhouden, maar ook niet hoe de activiteiten zich verhouden tot die van bijvoorbeeld provinciale instellingen. Kwantitatief is de ambitie van de instelling voldoende, maar de raad ziet liever dat de instelling inhoudelijke keuzen maakt; ook als dit betekent dat er minder activiteiten worden georganiseerd.

Cultureel ondernemerschap

Ondernemerschap wordt het minst belicht in het plan; er ontbreekt bijvoorbeeld een verdienmodel. Hoewel de raad begrijpt dat een ondersteunende instelling minder mogelijkheden heeft om eigen inkomsten te verwerven, verwacht hij dat de instelling in elk geval op ondernemerschap reflecteert. Daarnaast zijn er wellicht mogelijkheden om kennis te 'vermarkten'. De instelling had dit op zijn minst kunnen onderzoeken.

De raad waardeert het aantal samenwerkingsverbanden dat de instelling noemt. Ook de samenwerking met het Fonds voor Cultuurparticipatie wordt veelvuldig genoemd, hoewel de rolverdeling tussen beide instellingen niet helder wordt. De samenwerking mist richting. De positionering van het instituut in de sector is onvoldoende uitgewerkt.

Aangezien er sprake is van een fusie tussen twee instellingen, had de raad graag inzicht gekregen in het profiel van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht; zo had hij zich een beeld kunnen vormen van de ambitie van de nieuwe instelling. Nu blijft dat onduidelijk. De raad is van mening dat bij een nieuw instituut nieuw leiderschap van belang is.

Educatie

Educatie is een van de kerntaken van de organisatie en is dan ook ruim voldoende beschreven. De educatieve taak op het gebied van erfgoed, die het kennisinstituut heeft overgenomen van Erfgoed Nederland, komt tot uiting in het plan. De inhoudelijke invulling ervan wordt echter onvoldoende uitgewerkt.

De raad heeft in het verleden positief geadviseerd over de activiteiten van Cultuurnetwerk, maar deze tijd vraagt om een andere rol van het nieuwe kennisinstituut. De raad zet vraagtekens bij de invulling van sommige plannen. Zo wordt het project Cultuur in de Spiegel nergens genoemd. Dit is een belangrijke ontwikkeling in de sector waarop het kennisinstituut moet inspelen.

Daarnaast vindt de raad de verhouding tussen de activiteiten die zijn gericht op educatie en amateurkunst uit balans. Hoewel het gereserveerde bedrag voor amateurkunst lager is, was de opdracht van de staatssecretaris aan beide gebieden inhoudelijk evenveel aandacht te schenken. Daaraan voldoet de instelling niet.

(Inter)nationaal belang

Het instituut beschrijft veel samenwerking, onder meer met België. De raad is van mening dat het instituut een belangrijke rol kan spelen in het (inter)nationale veld. Daarvoor is het noodzakelijk dat het instituut een duidelijk onderscheidend profiel heeft. Dit ontbreekt nu in het plan. Op landelijk gebied moet het instituut een voortrekkersrol hebben en een overzicht van regionale en lokale initiatieven en ontwikkelingen.

Ook verwacht de raad van het instituut vernieuwende ideeën om mogelijke hiaten in de landelijke infrastructuur aan te pakken. Nu lijkt het instituut een meer reactieve rol op zich te nemen.